

til et gjennomsnittstall på ca. 4 kilo pr hektar pr. år. Nå høres kanskje ikke dette så forferdelig imponerende ut: 4 kilosfisker, eller om en vil 16 vanlige markfisker, skulle ikke være for meget å vente på 10 mål i løpet av året. Men begynner en å regne over litt større områder kommer en fort fram til at det ligger store verdier i våre fiskevann. Det må være ganske store områder der mulighetene for fiske, slik de er fra naturens hånd, bare delvis er utnyttet.

Tar vi f.eks. for oss Trøndelagsfylkene, så har Nord-Trøndelag omtrent 12 500 fiskevann med et samlet areal på ca. 1400 km², mens de tilsvarende tall for Sør-Trøndelag blir ca. 7 700 vann og 790 km². Dette gir en avkastningsmulighet for Nord-Trøndelag fylke på rundt regnet 560 000 kilo i året, og for Sør-Trøndelag ca. 316 000 kilo. Tilsammen i Trøndelagsfylkenes fiskevann bør det altså kunne tas ut mellom 800 og 900 tonn fisk i året. Setter vi nå førstehåndsverdien på denne fisken som salgsvare til kr. 4,00 pr. kilo, vil verdien av innlandsfisket i Trøndelag kunne gi ca. 3—3,5 mill. kr. i året, om en bare tar hensyn til kjøttverdien. Hertil kommer så alle de andre, mer eller mindre målbare verdier, som innlandsfisket gir. Jeg tenker blant annet på turistnæringen. I ovenstående regnestykke er det videre å merke at våre elver og bekker ikke er medregnet. Vi har ikke tilsvarende avkastningsundersøkelser å holde oss til når det gjelder dem.

Det materiale jeg her har bygget på er selvfølgelig alt for lite til å gi helt representative tall for et så stort og forskjelligartet område som Trøndelag. Likevel skulle jeg anta at regnestykket ovenfor noenlunde angir den fiskemengde det dreier seg om. Det vil iallfall være klart at det er meget store naturverdier å ta vare på, også når det gjelder vårt innlandsfiske. Likeledes er det innlysende at disse verdier ennå ikke på langt nær er skikkelig utnyttet. Det bør også være klart at det i regelen ikke nytter å «drive» litt større vann bare ved hjelp av stangfiske og annet sportsfiske. En vil da ikke makte å få den avkastning som et slikt vann fra naturens hånd kan gi, og denne avkastning skal vi ha om vannet skal drives rasjonelt. Det vil ellers bl.a. kunne gå ut over fiskens kvalitet og størrelse, til liten glede for alle som er interessert i våre fiskevann.

ANDERS AUNE

Ingdalsmarka

Vi mennesker er rare. Hvor ofte går en ikke omkring og drømmer om utferd og nye steder. Enkelte får sine drømmer oppfylt når det gjelder dette med å reise og se. Men, — la det med en gang være sagt: De drømmer en engang hadde om nyoppdagelser og fjerne strøk har fortatt seg. I stedet har en oppdaget at de nærmeste omgivelser ute i naturen kan by på uendelige verdier, — om en bare tar seg stunder til å se, høre — og tenke.

Om den del av vårt land som dette er ment å handle om, kan en nok si at det er et ukjent strøk for de fleste. Området sør for Trondheimsfjorden, over mot bygdene i Hemne, har ikke sin faste menighet av naturelskere som de fleste andre.

Her kan en med dikterens ord si at en ferdes «på gjengrodde stier». Knappt noe annet sted har hver enkelt nyansering i terrenget sitt eget navn som det er tilfelle med disse trakter.

Navnene skriver seg fra den tid da skog og mark simpelt hen var en livsbetingelse for både folk og fe.

Der storskogen i dag står og strekker seg mot lys og liv, har tidligere generasjoner med sine enkle redskaper søkt å skaffe grunnlaget for sjølve livet. I de dager hadde folk, som var de nærmeste naboer til villmarka, bare ett navn. Og utrolig mange har fått sitt ettermæle ved at deres navn er knyttet til et eller annet i marka, helst da med et -eng.

De hadde sine heimer i bygdene, de fleste av disse menn og kvinner, men det var også folk som tok skrittet fullt ut og bygde

sine heimer her ute. — I Ingdalsmarkene, i traktene ved Fjellkjøsen og i Grytdalen.

Mine veier inn til mitt eget sommer- og vinterparadis vil av denne grunn foregå etter stier som har vært tråkka av folk som vandret her i markene av pur nødvendighet, på jakt og fiske, eller utstyrt med lå og rive.

Menneskene med høsteredskaper er en saga blott, her som andre steder, men jegeren og fiskeren kan dyrke sin lidenskap i de samme fjell, lier og vatn som sine forgjengere, men ut fra en annen forutsetning.

Kattugelfjellet, Nasen, Templet og alle de andre steder har ord på seg for å være gode jaktmarker. Terrenget ligger som før, men viltet og jegerne er som alt levende underlagt forgjengelighetens lov. Her lusker ingen Finn-Jonas rundt etter bamsen med sitt primitive våpen og en arg finnehund. Men dagens moderne menneske, med urmenneskets jaktlyst og nåtidas effektive våpen, er i noen hektiske høstdøgn besjelet av den samme iver.

Sommers tid lyner blanke sluk ut over vatna. Fluer, laget av mennesker, drar sine striper etter vassflata og frister dypets innvånere. Men det er blitt stillere enn det var. Bygdenes egne innvånere har fått fartens tidsalder så nær inn på livet at tid er blitt en mangelvare. Bygdefolkets ferie fra gammelt av, tida mellom onnene, er en saga blott. Og feriefolk velger andre steder. Disse traktene har ikke det renommé som det kreves av feriestedet.

Hva det kan komme av er ikke godt å si, men tidligere var det langt fler som søkte ut i marka her, både sommer og vinter.

Disse trakter har ikke så mye storslått natur å by på, men har en først vandret rundt her, uten å ha det alt for travelt, oppdager en fort at det en må unnvære i så måte, får en igjen i alle de små idyller en møter.

Høgsommerdagens fred og skjønnhet ved vatna her ute er noe en gjerne tenker tilbake på. Og de lyser i minnet når mørketida tynger som verst. Nøkkrosenes kvite renhet i båreskvulp og gnistrende sol kan stå som sjøve bildet på sommeren. De hører sollyset til.

Vi ser de kjente traktene for oss mens opplevelser fra tidligere år glir forbi i minnet. Rangvatnet i sommarsol med holmenes varme

svaberg og småbølger klukkende i fjæresteinene. Bjelleklang fra liene omkring, og et par nysgjerrige musvåkunger som våre spesielle yndlinger. Andre turer til andre tider. Vårnetter da alt levende i skogen lot sine røster høre, til vårens og forplantningens pris. Turer med fiskestang og myggolje som viktigste inventar i sekken, uten mål og me, — bare glede seg over livet.

Men det var også turer hvor meninga var å få et synlig utbytte. Regntunge kvelder i den alderstegne bua i Styggcholet da vestaværet tar med seg fælslige lyder fra kronhjortens elskovsserenader ute i Grytdalen, og våre garn på grunnene i Austvatnet forstyrret røra i dens elskovslek.

* * *

Senhøstes gikk turen for å ta avskjed med de kjære steder. Og jeg møtte naturen i fullt skrud. Aldri er liene vakrere enn i de siste korte dagene før høststormene ribber lauvskogen for sommerdrakten. Vakker er den i sitt skjæreste grønt i de jublende vårdøgn, tyngre i léten høgsommers. Men med et sprakende fyrverkeri av farger tar den avskjed med sommeren — aldri er liene så skjønne som da.

Gulnet lauv lå og fløt langs landet. Ute på grunna lekte røra sin bryllupsdans, uanfektet av den store skyggen som drev over dem. I blikkstilte og sprakende sol gikk de mer enn villig i garnet. Og vi undret oss over hvor denne mangfoldighet av fisk holder til utenom disse korte dagene senhøstes.

I lauvskogen bak Rangvatnet synes alle spektrets farger å være representert. Myrgraset har farge som fullmoden hveteaker, og fra ei forvridd bjørk ved vannkanten drysser bladene — ett for ett. Som i et timeglass der sanden renner, måler de tiden.

En dag har ikke bjørka flere blad. Den har tellet året over i en annen årstid.

Og årstidene skifter. Men skog og mark har alltid noe å gi deg. Hver tid av året har sin egen sjarm.

Naturen stenger ingen ute, her har alle den samme rett. Og Ingdalsmarka danner ingen unntagelse. Det vet vi av sjølerfaring.